

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 13. julija 2023 - Leto XXXIII, št. 28

stran 2

V MONOŠTRU SO ZNANJE SLOVENŠČINE UTRJEVALI SKOZI IGRO

SKUPINA ÉDNA JE VÓDALA NAUVI ALBUM
stran 3

VESELI, LEJPI VEČER VERIČANOV
stran 4

ŽE PO SAGI SEM VEDO
stran 8

V MONOŠTRU SO ZNANJE SLOVENŠČINE UTRJEVALI SKOZI IGRO

»Cilj naše organizacije s poletnimi slovenskimi tabori je, da bi za porabske učence zagotovili možnost učenja slovenskega jezika tudi v poletnem času. Vse to seveda skozi igro, zabavne dejavnosti in pravljice. Želimo, da bi

Vodja tabora, učiteljica iz Slovenije Metoda Perger je znanje slovenščine utrjevala tudi z izštevankami na dvorišču Slovenskega doma. (Na desni čepi spremljevalka udeležencev, porabska študentka Noémi Illés.)

otroci tukaj pridobljeno znanje uporabili tudi kasneje, doma v družini ali na šoli,« nam je po prihodu v razstavni prostor Slovenskega doma v Monoštru povedala sekretarka Zveze Slovencev na Madžarskem (ZSM) Gyöngyi Bajzek. Bil je četrti dan jezikovnega tabora, ki ga je krovna organizacija med 3. in 7. julijem priredila za monoštrske osnovnošolce, udeležence narodnostnega pouka slovenščine.

Od ponedeljka do četrтка so vsako dopoldne potekale ustvarjalno-jezikovne delavnice za tabornike, stare od 7 do 13 let, ki jih je izvedla slovenska učiteljica asistentka na monoštrski Osnovni šoli Jánosa Aranya (in števanovski šoli) Metoda Perger. »Ta tabor sem si – na podlagi svojih bogatih pedagoških izkušenj – zamislila tako, da bi bila v ospredju igra in seveda osnovna slovenska komunikacija. Zato smo že v ponedeljek na stopnji vsakega posameznega učenca obnovili odgovore na vprašanja 'kdo si', 'kaj si', 'kje živiš', 'v kateri razred hodiš' in 'katera

je tvoja najljubša žival'. Vsak učenec je tudi narisal samega sebe, s tem smo ponovili poimenovanja oblačil in barv. V torek smo se posvečali vsakdanjiku, ponovili smo dneve v tednu in mesece, otroci so tudi narisali svoj najljubši

povedovalec menjava slike, ki prikazujejo dogajanje v zgodbi. »Japonsko papirnato gledališče *kamišibaj* so sprva izvajali na cesti, pravljíčarji so ustavljali mimoidoče, ki so prisluhnili njihovim zgodbam. Pravljíce nasploh so zelo pomembne za otroke že od najmlajših let, saj ob telesnem stiku ustvarjajo tudi očesni stik. Otroci prek njih bogatijo svoj besedni zaklad in dobivajo motivacijo za samostojno branje knjig,« smo slišali od gostje iz Prekmurja, ki je tabornikom najprej odigrala slovensko ljudsko pravljico *Janček Ježek*. Nato so učenci lastnoročno narisali prizore iz pravljíce Frana Milčinskega *V Butalah sejejo sol*, ki jim jo je Metka Celec nato tudi uprizorila.

Razpoloženje na taboru je bilo vseskozi veselo, dopoldnevi pa so minevali tudi poučno. Vsak dan je udeležence od zgodnjega jutra do poznega popoldneva spremljala porabska študentka Noémi Illés, ki je redna

Prekmurska pravljíčarica Metka Celec je učence vpeljala v čarobni svet japonskega papirnatega gledališča »kamišibaj«, ki je primerno tudi za pripovedovanje slovenskih pravljíc.

hrana in pijača, naučili smo se tudi, kako se v slovenščini kupi sladoled. To smo potem udeleženci tudi v praksi in obiskali slovenskega sladoledarja v Monoštru.»

Za četrti dan je vodja tabora iz Murske Sobote povabila knjižničarko in pravljíčarko Metko Celec, ki je s seboj prinesla *butaj*. To je lesen zaboj z vratci, v katerem pri-

sodelavka poletnih prireditelj slovenske zveze. »Rada delam z otroki. Na letošnjem taboru sem bila vsak dan že ob pol osmih v Slovenskem domu in sprejemala udeležence. Po skupnem zajtrku se je začelo delo, toda ne tako strogo kot na šolah, temveč bolj sproščeno. Otroci so zelo zainteresirani, radi sodelujejo in rešajo. Je pa starostni razpon velik,

saj imamo učence od 1. do 6. razreda. Učiteljica Metoda je vse temeljito pripravila, zato so otroci zadovoljni s taborom.« (Pri izvajanju delavnic je vodji tabora prvi dan pomagala tudi njena sodelavka z OŠ Jánosa Aranya Judit Domiter.)

Prvo popoldne so se monoštrski šolarji urili v izdelovanju papirnatih cvetlic. Pri tem sta jim na pomoč bili rokodelki Iluš Časar Dončec iz Otkovcev in Iluš Dončec iz Števanovcev.

Vsako jutro se je začelo s skupno pesmijo Nece Falk *Dobro jutro, dober dan*, večkrat pa so se otroci igrali *gnilo jajce*, *telefon* ali leti, leti – ponavadi na dvorišču Slovenskega doma. Izdelali so tudi logotip tabora, ki ima na sredini veselo sončevo lice s slovenskima zastavama na mestu oces. Popoldnevi in zadnji dan druženja pa so bili namenjeni delavnicam in izletom. »Prvi dan smo pripravljali papirnatih cvetlic z rokodelkami iz Števanovcev, naslednji dan pa smo v Muzeju Avgusta Pavla spoznavali, kako so živeli, kaj so jedli, kakšno nošo so imeli naši slovenski predniki v Porabju. Na koncu našega obiska smo tudi zapeli nekaj porabskih ljudskih pesmi in zaplesali domače pleske. Tretji dan smo se malce sprostili v monoštrskih toplicah, v četrtek pa smo se napotili v porabsko vas Sakalovce, da bi otroci spoznali svetlobni križ in Etično hišo. Zadnji dan smo namenili izletu v Prekmurje z obiskom Vulkanije pri Gradu na Goričkem in čokoladne manufakture v Tešanovcih,« je o popoldanskih

dejavnostih povedala sekretarka ZSM Gyöngyi Bajzek. Učenci dvojezičnih osnovnih šol na Gornjem Seniku in v Števanovcih imajo kar nekaj možnosti, da preživijo daljši čas v enem od poletnih taborov. Te možnosti pa monoštr-

ski učenci slovenskega jezika do zdaj niso imeli, zato so se na slovenski zvezi odločili, da letošnji poletni slovenski tabor priredijo prav zanje.

»Sama letos prvič sodelujem na kakšnem taboru v Slovenskem domu, zato sem vesela, da so me povabili. Slovenska zveza je pripravila veliko različnih dejavnosti in slovenščino so uporabljali tudi pri popoldanskih aktivnostih. Podobni tabori so zelo dobrodošli, kajti učenci pred odhodom na počitnice lahko še enkrat na kratko utrdijo vse, kar so se naučili med letom. Na to sem zelo ponosna,« nam je za slovo dejala vodja tabora Metoda Perger, ki je (ali pa je bila) učiteljica slovenščine prav vsakega od dvanajstih udeležencev 3. Poletnega slovenskega tabora Zveze Slovencev na Madžarskem. (Slika na 1. strani: Pet deklic in sedem dečkov z organizatoricami, Gyöngyi Bajzek, Noémi Illés, Andree Kovács in Lille Bugán po prejetju potrdila o udeležbi na taboru)

-dm-
Foto ZSM

Skupina Êdna je vödala nauvi album

Slove rdeče

Êdna je prekmursko-štarska skupina, stera se je zapisala ljudski glasbi iz Prekmurja in Porabja. Po tistom ka so pred petimi leti vödali debitantski album z naslovom Ajnc, cvaj, draj, je pred kratkim vöpri-

razliĝnih platformaj. Tüdi na youtube se leko poslušajo,« je prva raztolmačila Tjaša Cigut, stera je šaulivana glasbenica, vej pa je diplomantka Akademije za glasbo v Ljubljani, gé je študejrala kompozicijo

in Franceka Mukiĝa Füĝkaj, füĝkaj, fantiĝek moj: »Gda sam malo bole podrobno preglednola te pesmi in kote, sam vĝasi pravla, ka tau morejo lidge tüdi ĝüti, vej pa so v našom tali Prekmurja tej pesmi nej tak fejt znane. Najbole so me glij navdušile porabske pesmi.« Po tistom ka je ob pomauĝi pajdašov tej pesmi predstavila na Jenamena festi v Ğrenšovcaj, je spadnola ideja, ka napravijo eno skupino, stera de tej pesmi redno špilala. Že pri albumi Ajnc, cvaj, draj so lidge leko ĝüli, ka so melodije naĝiše kak so jih lidge, tüdi v Porabji, vajeni. »Pri enih pesmih je osnovna melodija ostala, pri večini pa nej. Odzivi so cejli cajt različni. Gejo lidge, steri so ške furt fejt privrŝeni tradiciji, tak v Prekmurji kak Porabji, brodim, ka spoj starejši,

tau samo vesele pesmi o lübezni, liki tüdi tiste bole žalostne, vej pa na konci spejvamo tüdi o smrti,« ške pove Tjaša Cigut, stera na nauvom albumi ne spejvle sama, liki ji pomagajo ške vsi drügi ĝlani skupine. Tau

nauve pesmi prvo paut uradno notpokazali na zaĝetki meseca junijuša na festivali Godibodi na ljubljanskem gradi. »Na zaĝetki leta me je pazvzo Janz Dovĝ, steri ma prejk té festival. Pito me je, ĝe naša skupina ške kaj

Skupina Êdna
(Kejp Saša Huzjak)

šo njihov nauvi album, steri se zove Slove rdeĝe. Veĝ o tom nam je pripovedala

in glasbeno teorijo. Ona je s porabskimi pesmimi prvopaut v stik prišla pred

Za grafiĝno podobo so poskrbeli Urška Dajĝman, Jasmina Dajĝman in Saša Huzjak.

Tjaša Cigut, stera popejvle in špila na klavir.

»Slove rdeĝe so rejsan prišle vö, samo morem prajti, ka CD-ja nemo vödali, vej pa so takši moderni cajti prišli, ka jih v autonaj ne moreš vrteti pa tüdi na dosta raĝunalnikov jih ne moreš veĝ nücati. Leko pa se küpi naš album na USB klüĝi ali pa po interneti na

približno desetimi leti, gda je Kulturno in turistiĝno društvo Ğrenšovci vödalo CD z naslovom Edno takšo bi rad. Njena nekdešnja sovašĝanka Jasna Jurkoviĝ je namreĝ delala diplomsko nalogo, raziskovala je ženske v prekmurskih ljudskih pesmih, pa je prišla k njoj, ka naj joj zapopejva kakšo pesem iz pesmarice Dušana

Na albumi Slove rdeĝe so tej pesmi: *Dober veĝer, mamica, Zeleni se trav'ca (dvakrat), Preozke so stezice, Rasi mi, rasi, Fĝelica zletela, Po dolinaj in Ena fŝica priletejla.*

steri majo v vüjaj tej ljudske napeve. So pa tüdi takši, steri te, gda veĝkrat preposlušajo tau, ka mi špilamo, tau te tüdi radi poslušajo,« pravi sogovornica in cujda, ka se je v zadnji lejtaj dosta vsega godilo, spoj v kovidskom cajti je bila velka nevola, vej pa so nej mogli normalno probe meti. Ğüli so se in vidli ob pomauĝi interneta: »Ideje so gratüvale doma v naših ramaj, pri sakšomi poseba. Gda smo leko pa vsi vküper prišli pa smo napravili pri vsakši pesmi sküpnj aranžma.«

Pri albumi Slove (pomeni litere) rdeĝe so v glavnom lübezenske pesmi. »Pesmi smo po redi vküpsklali, tak ka se tematsko povezüvlejo, leko povemo, ka de za eno prpovejst. Nej pa so

Nauvi album so prvo paut notpokazali v Ljubljani.
(Kejp Bojan Stepanĝiĝ)

so: Jasmina Dajĝman, stera špila na saksofon, Luka Sranka (kitara), Luka Šĝavniĝar (kontrabas) in Blaž Korez (tolkala). Pesmi so zorele par lejt, posneli pa so jih v dvej dnevaj v studioni Radia Maribor. Pod miks se je

nauvoga pripravla. Povedali smo njemi, ka pripravlamo nauve pesmi, samo ka smo pike na konci ške nej napravili. Te pa nam je pravo, ka bi bilau lepau, ĝe bi nauvi album predstavili glij na njihovom festivali, pa

Êdna de drügo leto slavila 10. rojstni den.
(Kejp Urška Lukovnjak)

podpiso Marko Jakopanec, po tistom pa je muzika odletela prejk oceana v Meriko, gé je master napravo Ryana Moreya. Za grafiĝno podobo so poskrbeli Urška Dajĝman, Jasmina Dajĝman in Saša Huzjak.

Ğlani skupine Êdna, stera povezüvle glasbena kemija in velka vola do umetnišĝoga ustvarjanja, so svoje

smo se te malo popašĝili in ga tüdi ške pravi cajt posneli,« je cujdala Tjaša Cigut, stera vüpa, ka do se v kratkom z nauvim albumom notpokazali tüdi publiku v Porabji. (Kejp na 1. strani: *Skupina je ob slovenskem kulturnem prazniku leta 2019 nastopila v Slovenskem domu v Monoštru.*)

Silva Eöry

PREKMURJE

Nauvo igrišče

Hokejski klub (HK) Moravske Toplice, steri je najmlajši klub za hokej na travi v Sloveniji (ustanovljen je biu leta 1996), je končno daubo svoje igrišče z umetno travo, in tau v Tešanovcaj. Do zdaj je tej klub gostoval v športnom parki v Termah 3000 v Moravskih Toplicah.

Nauvo igrišče v velikosti 65 metrov krat 47,40 metra, steroga so vrejdzeli pauleg fotbalskoga igrišča v športno-rekreacijskom centri Tešanovci, je koštalo 370 gezero evrov, od toga je 20 procentov penez dala Fundacija za šport, vse drugo pa moravskotopliška občina. Glavna dela na igrišču, stero ma sistem za zalevanje, tak ka de umetna trava furt v idealnom stanji za špilanje, je opravila firma FS Group s pogodbenim podizvajalcom. Pauleg samo igrišča so vrejdzeli ške okolico s parkiriščom in me-teorno kanalizacijo v vrednosti 94 gezero evrov.

Na slavnostni otvoritvi so spre-gučali: predsednica HK Moravske Toplice Metka Škrilec, predsednica Zveze za hokej na travi Slovenije Sanja Zelko, predsednik občinske športne zveze Branko Recek, predsednik Krajevne skupnosti Tešanovci Primož Cipot in župan občine Moravske Toplice Alojz Glavač. Po otvoritvi so z malo labdo, stero so na igrišče spravili iz lufta trije padalci, odšpilali več tekem. Prvi so bili na redi najmlajši hokejisti, meli pa so tudi VIP tekmo, na steroy so hokejske bote v rokaj držali člani občinske kotrige, direktori občinskih firm in celau duhovnik moravske fare.

V HK Moravske Toplice majo okauli 65 igralcov in igralk, tek-müvlejo pa v 1. slovenski ligi hokeja na travi, v steri špilata ške dva prekmurskiva kluba, HK Lipovci in HK Triglav Predanovci. Člani in članice tek-müvlejo tudi v mešani rovaško - slovenski ligi.

Silva Eöry

VESELI, LEJPI VEČER VERIČANOV

Nisterne varaštje slovenstje penzionistke so se pá z veseldjom podale za tjöjanje na Verici, stere je vküpsprajla podpredsednica Društva porabski slovenski penzionistov Marijana Kovač. Na kratko nam od tej žensk tri na znanje dajo, kak so preživele te zadvečerek.

»Trno smo radi bili, ka je mislo na nas pa nas pozvo župan vesi Andraž Dončec v soboto 24. juniuša. Zdaj so nej vaški den meli, liki so samo domanjim lidam steli nika dobroga včiniti. Zatau so pozvali lidi, steri do njim küjali zatok, aj s tistim djestim leko pogostijo

vse domanjo lüstvo, steri so vzeli njihvo pozvanje. Z žüpanom je naša predsednica Babi Fodor bila povezana, njau sam prosila, aj vse vöopita, ka mo küjali, ka dobimo vcuj, pa mo te že vedli, ka moramo sami nesti, aj leko žmani golaž sküjamo. Zvün nas so bile tri ekipe s štirimi lidami. Nas je pet bilau zatoga volo, ka je Eržika Szabó nej mogla zagvüšno obečati, zatau sam eške prosila Eržiko Soós, stera je iz srca rada vzela pa prišla. No pa Ani Dončec se je ranč s tašnim veseldjom vzela za tau delo. Anina Labodina smo pa včasik prosili, ka una bau šefica, una de vodila küjanje, mi mo go samo dvorili pa pomagali. Vsi zamaj smo gnako küjali, svinjski pörkölt ali golaž. Na pau šesto vöro smo vsi zgotovili, na tisti čas je lepau vküpprišlo domanjo lüstvo, vsikši si sam leko vzeo vösklajeno porcijo pörköлта pri tisti ekipi, gde je sto. Mi smo bili fejs ponosni pa radi, ka je našo gesti sfalilo najprva, zatok smo brodili, ka smo dobro sküjali. Vsi zamaj so prišli koštavat, so spitavali, ka smo nüt djali. Ge sam nesla z domi dolasamlet grbanjovi pra pa en dojsemlet prpeu, nesli smo eške žir, pa ka smo vsi vcuj dobili. Drugo taše nika nej, samo taše, ka k enomi tašnomi golaži vcuj trbej dati. Mi smo tö šli koštavat k drugi ekipam, eni so nütirik djali lombar, drügi so pa dosta fejfera nütirik djali, depa gvüšno bilau, komi se je tisto tö vidlo,« je nam pripovejdzala Marijana Kovač.

Moram prajti, ka smo mi penzionisti z Aninom Labodinom tak že doudji lejt, ka brezi njé nejga nej küjanja pa nej pečenje. Furt je kreda v svojoj rojstnoj

ženska, zatok brodim, ka trno dobra vertinja tü mora biti.

»Dja tjüjati rada tjüjam, samo tak, kak ména paše. Dostakrat tjüjam pa pe-

Kak veselo tak flajsno se pripravljajo za tjöjanje žmanoga golaža (z leve strani) Ani Dončec, Eržika Soós, glavna »tjöjarca« Ani Labodi, Marijana Kovač pa Eržika Szabó.

vesi v Andovci tü, večkrat je notakazala kašo indašjno djesti prejk televizije tü. Tau, ka rada tjöja, je eno, drugo je, ka za dosta lidi pa dostafele starinsko porabsko djesti dobro stjöjati pa dobro spečti, k tomi že trbej meti velko znanje pa izkušnje (tapasztalat).

»Dja sam vsikdar rada pekla pa tjöjala, pravi Ani, »gvüšno, ka sam se od mame dosta navčejla, od nje največ. Gda človek dvajsti lejt star, te ga eštja ne briga, potistim pa že ja. Vsikdar sam gledala ka pa kak dela, na srečo nam je eštja tøj v Varaši tü dugo tjöjala. Dja sam v tjöjnji tü delala kak pomočnica, v Lipi v Varaši pa v Zalaszentgróti tü. Po tjöjnjoj smo dosta pa dostafele djesti tjöjali pa sam se té tak vcujvzela. Gda ste me prosili pri penzionistaj, dostakrat smo fantje pekli, skaldje, reteše, pogače, linzer... pa tjöjali tü. Ženstje so mi furt pomagale, med njimi največkrat Marijana Kovač. Žal, depa zdaj mam eno falingo od tjestogamau, ka sam COVID mejla, ne poznam žmaja, samo cutjer pa sau, drugo nej. Tak ka sam trno rada bëjla ženskam, njé sam prosila, aj koštavajo, aj taši pörkölt vöpostavimo, kakšnomi smo vcujnavčene. Za dober pörkölt lük nikdar nej slobaudno šanalivati, no pa dobro mesau tü trbej vcuj. Zdaj so ženstje tü lepau kreda djale mesau, vëjšašnje masno pa mreno so dola zrezale, tak, ka smo samo lejpo mesau djali nota.«

Eržika Soós je trno flajsna pa delavna

čem za svojo cejlo držino, gda smo vsi vtjüper. Kuman čakam, aj njim dosta pa dobro leko spravim, aj se radüvajo. Če indar pomagam tjüjati, sam rada, če ména povejo, ka aj delam, pa te naredim kak trbej. Zdaj smo tö pucale lük, prpeu, paradajs, vtjüp smo rezale, mesau smo lepau vreddjale pa na gnatje kocke vtjüpzrezale. Tak dobro pa lepau smo leko vtjüper delale! Rada

sam, ka sam prišla. Dja sam zdaj oprim bila z njimi pa če so zadovolni z menov, te mo rada išla pa, če do me prosili. Trno dobro sam se čütüla, dosta smo gunčali, se smedjali, veselo je bilau. Dosta mladi tö bilau pri drügi, oni se od nas tö leko včijo, zatok, ka dosta ne vejo tašo, kak pa ka mi tjüjamo.«

S kakšnimi spomini so leko prišle domau, nam tapovej Marijana Kovač:

»Fejs sam zadovolna z našimi ženskami, s sterimi že dugo lejt vküper delamo. Mam kaulik deset, kamakoli je zovem, kakoli planiram, one se vsikdar podajo, pridejo pa fejs delajo tö. Ka nam zavüpajo ka moramo napraviti, tisto maksimalno napravimo tö. Tak ka dobro je z njimi delati. Tak je veselo bilau te zadvečerek, leko povejm, ka smo se z drügimi ekipami tak družili kak ena družina. Mi smo se na telko porazmeli, kak če bi vsikdar vtjüper delali. Enga drugoga smo ponidili, mi smo tö meli pogače, uni tö, dobro breskovo palinko so meli Andovčani. No pa sam žüpan Andraž Dončec tö nonstop odo s cejkarom pa nas ponüvo s pitim. Tau druženje je un sto naprajti za domanjo lüstvo, tau dobro bilau, ka so samo Veričani sami bili s svojimi držinami, veselico so večer tö meli. Tak mislim, ka so te den trno dobro vözbrodili, pripravili pa vöspelali. Baug plati za pozvanje, radi smo bili z njimi kak vsikdar.«

Tekst Klara Fodor
Foto Marijana Fodor

PISALI SMO PRED 30. LEJTI

V 14. številki časopisa Porabje, stera je vöprišla 15. julijuša 1993, je na drugi strani objavljeni članek o mednarodnem kulturno-zgodovinskem simpoziju v Modincaj: »V Gradcu so se zbrali strokovnjaki in politiki in na štiriindvajsetem mednarodnem kulturno-zgodovinskem simpoziju Modinci obravnavali Migracije in etnogenezo v panonskem območju do konca 12. stoletja. Na simpoziju, ki sodi med najstarejše in tudi med najbolj uveljavljene oblike sodelovanja v tem prostoru, so se zbrali strokovnjaki iz Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije. Kulturno-zgodovinski simpozij Modinci, ki so ga ustanovili leta 1969 na južnem Gradiščanskem, je vseskozi sestavljen iz treh osnovnih delov: uvodnega, kjer nastopajo z govori politični predstavniki, tistega osrednjega in vsebinskega, ko strokovnjaki razpravljajo o glavni temi, in iz vzporednih kulturnih prireditiv. Pomembno je tudi, da so večino referatov doslej natisnili v knjigah, ter po tej poti znana in nova spoznanja ali ohranili ali posredovali zainteresiranim za te teme. Nadvse zanimiv in slikovit je bil predstavnik avstrijske Štajerske, ki je dejal, da bi tistega, ki bi pred petimi leti napovedal vse spremembe v Evropi, razglasili za neprištevnega. Ker zgodovinarji kaj dosti ne morejo vplivati na prihodnost, se zavoljo tega ukvarjajo s pomembnimi obdobji iz preteklosti, ter na ta način sooblikujejo sedanost. Železožupanijski politik je prepričan, da je simpozij opozoril na nujnost pogovaranja med sosedi; simpozij je v pomoč tudi v vsakdanjem praktičnem političnem življenju, med ostalim tudi zaradi tega, ker se v tem prostoru etnične in politične meje ne prekrivajo. V imenu Slovenije je bilo rečeno, da ta mlada in samostojna država podpira regionalno sodelovanje v Evropi. Zaradi neustrezne razlage zgodovine, predvsem pa zavoljo mitov se je začela krvava morija na Balkanu. Tudi zato si bo politično stabilna Slovenija prizadevala, da se ohranijo podobna strokovna srečanja, kot je simpozij Modinci in seveda druga. Rečeno je bilo, da je pomenila letošnja tema, hkrati zgodovinska in obenem nadvse aktualna, uvod v novi cikel. Z njim bodo, so se dogovorili, nadaljevali prihodnje leto na jubilejnim 25. simpoziju. Samo po sebi se razume, da bo jubilejni simpozij v Modincih/Mogersdorfu na južnem Gradiščanskem, kjer je zanj vzniknila tudi ideja. Da bi skozi zgodovino poskusili pogledati v prihodnost

in to sporočili bodočim rodovom; da bi presegle nacionalizme in znali sodelovati, je označil srečanje znanstvenikov eden izmed predstavnikov gradiščanske deželne vlade.

Pesem in ples družita narode pa je naslov članka, v sterom je Irena Barber prva spaumnila, ka pod tem naslovom v Böltincaj vsakšo leto poteka folklorni festival: »Nika takšoga se je godilo 26. juniuša na

Gorenjom Seniki, gda so tam bili plesci iz Žitare vasi (Avstrija). Gorenjoseniška plesna skupina ma z njimi stike. Naši so lani bili tam pa so prišli domau z bogatimi spomini. Dosta lejpoga so vidli pa so se večkrat čüdivali na tejn, ka v Avstriji dosta Slovcov žive, pa da se z njimi sploj lepau razmejno. Žitara vas je slovenska ves v Avstriji. Oni so zdaj od drugim bili v Porabji pa na Gorenjom Seniki. Franc Kuvkova pa žena vodita tau skupino. Njiva sta pedagoga v tistoj vesi, gde je bogato kulturno življenje. Kak sem že pisala, 26. juniuša je plesna skupina nastop mejla z gorenjoseniškimi plesci vred na Gorenjom Seniki. Kakoli je lejpi den bijo - takšoga reda so ludje bola v deli - itak so se lepau vküp nabrali Sančarge pa so prišli gledat lejpi program. Naši gostje so trikrat nastopali, pokazali so različne slovenske plese, plesali so gorenjske, belokrajnske plese. Po tistim so pa pokazali njigve šege, stere so bogate, lejpe pa vesele. Naši so pa porabske plese plesali. Obadva nastopa je publika zavalila v velikim ploskanjom. Ka se je pa po nastopi godilo, je eške nika posebno lejpo bilau. Po večerji je naprej prišla harmonika. Pa nej samo edna. Tri harmonike pa štirje harmonikaši so »delali«. Našomi harmonikaši Šulič Francini

se je sploj vidla frejtonerca. Naši gosti so na tau tö brigo meli, ka so med dostimi lejpimi pesmimi naše porabske pesmi tü naprej prinesli pa spejali. »Na brejgi trnina« mi je segrejvalo srce pa mislim vsem, steri smo navzauči bili. Pa kak je tau nika posebno, ka da se slovenski človek sreča eden z drugim, kakoli različno narečje (tájszólás) gučijo, pesem je pa edna. Gda spejšaš slovenski, te istino tau čütiš, ka si Slovenec. Rada bi bila, če bi takšoga reda tisti čednaki navzauči bili, šteri pravijo, ka so Porabci nej Slovenci. Ka pa te tiste pesmi, stere smo več vör spejali s tistimi, šteri so prišli od 200 kilometrov daleč pa se kumaj poznamo, pa smo itak edni postanili. Zakoj? Zatok ka smo Slovenci, zatok ka nas jezik pa kultura ne ločita, bole pa družita. Že je istina trnok kesno bilau, gda smo se posloveli. Dobra vola je pa skauz navzauča bila, etak je pa poslovitev tü dugo trpela. Drugi den smo si program naprajli za Öriszentpéter, gde je veliko senje bilau. Zranjek je malo težki bijo. Slatko našo vino je nistarne malo vujznilo, etak pa je na autobusi velka tišina postanila. Zatok je senje pa naša lejpa pokrajina vse naše goste zanimala pa »smo se meli fajn«, kak Hanžek Lali pravi. Po obedi smo se posloveli od gostov, oni so odišli v Avstrijo, mi smo ostali, pesem in ples pa živita med nami tadale.«

V rubriki Nika za smej, pa je pisalo tüdi neka o ponošenom gvanti: »Naš Gustek je vören človek z ženauv vred. Vsakšo nedelo pa vsakši svetek obadva ojda lepau k meši. Gustek že večkrat vpamet zejo, ka gda je meši konec, njegva žena ne pride vö iz cerkve z drugimi ženami. Gor si je djau, ka on tü not ostane v cirkvi. On je furt na kauroši šagau emo sejdati, etak ga pa žena ranč nej vidla, če je on zdaj tü v cirkvi ostano. Gda je ona sama ostala, je pokleknila k oltari pa lepau Boga moli. Naš Gustek - steri bi drgauč etakšoga reda že davnik špricer pijo pri Cifri - zdaj natüma doj dé s kauroša pa naprej k ženi stane pa go pita, zakoj vsakmau posabe Boga moli. Ona ma pa etak pravi: »Vejš, zakoj molim? Zatok, aj moja sestra v Meriki dosta kil gorvzeme.« Gustek pa zdaj misli, ka je njegva žena naura gratala pa etak pravi: »Zakoj pa škeš, aj sestra debela postane?« Žena pa zdaj etak pravi: »Zakoj, zakoj? Zatok, ka mi te cejli svoj gvant domau pošle pa mo ga leko nosila.«

Vküpobrara Silva Eöry

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Vodnjaki v Somboteli

Gda je velka vročina lüstvo išče tista mesta, gde se leko malo skrije pred icov, gde se leko malo hladi. Po vasaj je tau nej tak velka nevola, zato ka rami so bola hladni kak stanovanja v blokih pa dosta več drejv je kak po varašaj. Po varašaj je vse beton pa asfalt, gda je fejst vrauče, tam človek na sonci samo težko zdrži. Tašoga reda je velka pomauč, če se kakšna sejncja najde, eške bole sladoled ali vodnjak, gde se leko človek malo sladi.

Po velki varašaj, najbola tam, gde je fejst vrauče, je tašoga reda kaulak vodnjakov pa vodometov puno lüstva. Edni samo paulak stojijo, drugi si rokau v vodej hladijo, depa je dosta taši, pa nej samo mlajši, steri notra v vodau stanejo. Tak bi tau bilau v Somboteli tö, depa žau večina vodnjakov ne dela. Steri pa delajo, tiste pa večer zavolo šparanja dolastavijo.

V Somboteli je vsevküp sedem vodnjakov na javni prostoraj. Največ vodnjakov bi že trbelo kompletno obnoviti, menjati bi trbelo filtre, pesečni filter pa ventile. Vodnjak pred mestno hišo je tak nanikoj prišo, ka bi deset miliaunov forintov trbelo za obnauvo. Depa občina samo sedem miliaunov forintov ma za vse sombotelske vodnjake. Letni stroški za sedem vodnjakov 4.127.500 forintov koštajo, plus k tauma še pride te elektrika. Če vsi vodnjaki bi tak delali kak v prejšnji lejtaj, gda so energetske cejne še nej bile tak viske, te bi zdaj letno 80 miliaunov forintov koštali sombotelsko občino.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Skupina Mol prevzela OMV Slovenija

Skupina Mol je konec junija končala nakup OMV Slovenija in tako prevzela dosedanje bencinske servise OMV. Njena mreža v Sloveniji se je začasno povečala na 172 servisov, a v drugi polovici leta jih bo 39 prodala družbi Shell Adria. Od na novo prevzetih servisov OMV jih bo 27 odetih v podobo hrvaške Ine. Direktorica podjetja Mol & Ina ter Mol Slovenija Valerija Glavač je prepričana, da bodo s svojim poslovnim modelom lahko izkoristili prednosti treh Molovih rafinerij v regiji ter kupcem omogočili zanesljivo oskrbo in konkurenčne cene. V Molu tako verjamejo v uspeh na slovenskem trgu, kjer se bodo s tretjega največjega ponudnika zavijeli na drugo mesto za Petrolom.

Spremembe na bencinskih servisih bodo postopne. Uvajati jih bodo začeli septembra, ko bodo vozniki na nekdanjih bencinskih servisih OMV lahko začeli točiti gorivo evo, ki ga ponuja Mol. Menjava znamke bo predvidoma končana do maja naslednje leto. Od 1. julija na bencinskih servisih OMV sprejemajo tako Molve poslovne kartice kot kartice nekdanjega OMV. Vse pogodbe dosedanjega podjetja OMV Slovenija po besedah direktorice ostajajo v veljavi, torej tako pogodbe o zaposlitvi okoli 130 zaposlenih v družbah OMV Slovenija in Mol Slovenija, ki bodo združili moči, ter pogodbe s franšiznimi partnerji, ki upravljajo servise.

O prodaji 39 servisov družbi Shell Adria je direktorica Glavačeva povedala, da sklenitev posla pričakujejo konec avgusta ali v začetku septembra, predaja servisov naj bi bila končana do konca januarja prihodnje leto. Od tega bo 20 servisov iz dosedanje Molve mreže, 19 pa bo dosedanjih servisov OMV. Spisek bodo razkrili konec avgusta ob koncu transakcije.

Mol je pogodbo o nakupu družbe OMV Slovenija podpisal junija 2021. Dogovorjena kupnina za celoten delež je bila 301 milijon evrov, s tem je Mol prišel do mreže 119 bencinskih servisov v Sloveniji.

Pod Srebrnim brejgom ...

... je pacin znauva drakši grato. Lidge so toga že včeni, ka se takše godi, gda se na velke turistična sezona začne. Prejk po Sloveniji na gezeze pa gezeze turistov se z autonami pela. Gvüšno, ka je malo bole trbej po žepki vdariti. Kak povejdano, tau se je čakalo, ka vsikšo leto se takše ma zgoditi. Ranč tak, kak vsikšo leto prejnji političarge na dopust odidejo. Tak so mediji že na velke pisali, kama steri ali stera de počivat šau ali pa de šla. Največ de ji na hrvaško maurdje odišlo. Pa znauva smo pri tejm, kak se

Klemen Dvornik je že v mladi lejtaj svoj velki talent pokazal. Velko skrb za mlade slovenske režisere ma, zatoga volo je vnauge funkcije prejkvzeu. S tejm njim na velke leko pomore. Zdaj pa je čas za njegvi prvi velki film tō prišo.

vsikšo leto zgodi: lidge se na velke spitavajo, zakoj ta »naše« pejneze nosijo? Gvüšno, ka uni plače iz porcij dobijvajo, zatoga volo od »naši« pejnez gučijo. Bole aj je doma pistijo, tadajo. Nisterni prejnji pa pravijo, aj je od toga spoj ne spitavajo, kama de steri na dopust odišo. Kak premier, eške nisterni vejo povedati: Mojmi privat življenji mer najte! Depa, steri neškejo od toga gučati, gvüšno, ka se zvejdj. Podje pa dekle je nin zaodijo pa že de kaulak po instagramaj, facebookaj pa twiteraj šlau, na konci pa žute novine eške tau vōdajo. Najbole pa na glas tisti populistični političarge od svoji dopustov pripovejdajo: »Gvüšno, ka v Sloveniji mo si energijo za nauvo delo vküper brau!«.

Gda do si nisterni noge v maurdji namakali, drugi do na velke filme delali. V vaši pa naši novinaj Porabje se je že leko od Urške Djukič kaj tapreštelo, gda je za svoj film evropskoga oskara dobila. V tej dnevaj se njeni nauvi film začne delati. Skur v gnakom časi je velki talent slovenskoga filma Klemen Dvornik tō ranč tak kamero štarto. Režiser pa režiserka sta nej malo pejnez od fundacije Europa Images za svoje delo daubila. Ta fundacija skrb ma za evropski nekomercialen film. Kak Klemen pa Urška sta za svojiva dva filma od nji 400 gezero evronov dobila. S tejm škē fundacija pomagati slovenskomi filmi tō.

Slovenske filmske ekipe vrauči dnevi čakajo. Leto je že skur kak kakši april vōglejalo, tak je dež zemlo namako. Zdaj pa že vrauči, rejsan vrauči dnevi, kuman eške lidam sopiti dopistijo. Kak povejdano, filmarge do svoje delo obredili pa če do nad vüje si zdijavali. Po tejm so poznani, ka od svoje ideje za eden peden vkraj ne stanejo, pa leko asfalt mejki grata. Nekak bi tomi leko pravo, ka trdo glavau majo. Depa, ranč po tejm so filmarge vsigdar najbolje poznani bili. Pravijo, ka ovak ranč nejde.

Naš Srebrni brejg od nikšnoga dopusta si ne brodi. Pravi, ka za gnauk njegve drejve zavolē sence više njega držijo pa njemi na maurdje nej trbej. Aj na svojom mesti ostane, tak baukše bau.

Miki Roš

IZ NAŠE KÜNJE: TIRAMISU Z BOROVNICAMI

Če bi zdaj pitala, kelko je takših, ka majo radi tiramisu, bi jih dosta rokau gorzdignolo. Tisti fajni žmaj po kavi pa krema, štera se tak lepau topi v naši lampaj, je rejsan ena super kombinacija.

Ali tiramisu lejko napravimo tūdi malo drugače. Zdaj, ka je ve nej poletje pa puno sadja okauli nas, je kakša bole lejka verzija tiramisuja rejsan super sladica po kakšom nedelskom obedi.

Gnes vam ovadim recept za tiramisu z borovnicami. Toga sam

si sama vōzmisli pa vüplem, ka de se vam vido. Recept de za en velki pa pun globoki plej v velikosti nendri 35 x 40 cm. Tak, ka de toga puno, ali brez brige, duže stoji v hladilniki, bole je dober. Super pa je tūdi, ka lejko isti recept ponūcate tūdi za torto.

Sestavine:

- približno 700 g piškotov za tiramisu (babapiskóta)
- 500 g borovnic (sama küpim zmrznjene, samo so tao naj gozdne borovnice nej ove kuste ameriške, ka tiste nemajo tak fajni žmaja)
- 0,5 l sladke smetane za stejanje
- 0,5 kg maskarponeja
- 800 ml borovničovoga sadnoga jogurta
- 3 vrečke vanili cukra
- sladkor po žmaji (sami koštajte, kak sladko vam paše)
- 2 vrečki želatine fix (instantna želatina, štera se ne segrejva, samo se cuj h kremi zmiksa)
- mlejko za namakanje piškotov

Smetano stepemo, damo cuj maskarpone, jogurte pa borovnice, štere prle dobro zmučkamo. Na konci damo cuj vanili, pa te še cukramo po žmaji. Gda je krema gotova, zmiksamo cuj šče želatino.

Piškote na hitro namakamo v mlejko, te pa jih enoga pauleg drügoga zlagamo v plej. Na prvo plast (réteg) piškotov damo malo več kak tretino kreme, te pa ponovimo plast s piškoti, štere te pa pokrijemo z dobro tretjino kreme.

Tak pripravljeni tiramisu damo za čez nauč v hladilnik.

Če dobro štete recept, vidite, ka vam malo kreme ostane. In tak tau more biti. Zakoj? Zatau, ka se tū pa tam moremo razvajati! Tau pa pomeni, ka odidemo v dnevno sobo, razdelimo žlice familiji, pa kremu popadnemo direktno vō iz piskra.

Pa dober tek iz naše v vašo künjo!

Simona Rituper

MISLI OB KONCU ŠOLSKEGA LETA 2022/2023

Na dvojezični osnovni šoli Števanovci smo imeli zelo bogato šolsko leto 2022/2023. Vpisanih je bilo

s slovenskimi šolami. Od teh bi omenila sodelovanje s šolo Grad. Novembra smo bili mi pri njih, pridružili

delali z muzejem in z njo. Na Žogariji smo aktivni vsako leto. Hvala gospodu Slavku Sakelšku, da nas povabijo.

imeli na šoli, so bili dvojezični, ko je bilo to možno. Samo nekaj bi jih naštela: začetek novega šolskega

Športno srečanje z učenci iz Mačkovcev in Bodoncev

Žogarija v Kopru

42 učencev na šoli in 25 otrok v vrtcu.

Delali smo po sprejetem delovnem načrtu. Ob pouku, ki je bil najbolj pomemben, smo imeli tudi zunajšolske dejavnosti, krožke: pevski zbor, folklorno skupino, lončarstvo, citrarstvo in rokodelstvo.

Kot bazična šola smo imeli štiri programe. Pokazali smo dobre prakse pri pouku slovenščine in dvojezičnih urah, raziskovali smo teme, kot so poročni običaji, delo na kmetiji, na njivah. Pri teh programih smo vključili starejše. To je bilo medgeneracijsko sodelovanje, ki se je povežalo z narečjem in stariimi šegami, obrtmi. Zelo zanimivi in uspešni so bili ti programi.

Mnogo smo delali na šolskem vrtu. Naredili smo visoke grede, sadili in sejali zelenjavo. Imamo zeliščni vrt, posadili smo tudi sivko. Veliko programov smo pripravili in nadaljevali stike

slovenskimi šolami. Od teh bi omenila sodelovanje s šolo Grad. Novembra smo bili mi pri njih, pridružili smo se pri pouku biologije, potem smo si ogledali Vulkanijo. V maju pa smo jih povabili k nam. S puconsko šolo ter podružnicama Mačkovci in Bodonci imamo že več kot 15-letne stike. Na športno srečanje smo jih

Valeta ob koncu šolskega leta. Osemletko je letos končalo 5 učencev.

povabili 5. junija. Skupno je tekmovalo 100 učencev in rešili so različne naloge. To srečanje je prijateljsko. Tudi z E-šolo soboškega muzeja smo uspešno sodelovali. Hvala pedagoginji Mateji Huber, da smo lahko skupaj

Letos smo bili v Kopru. Tudi tega športnega dogodka se udeležujemo že več let. Ne gre za tekmovanje, ampak za gibanje, za ferplej. Pri slednjem smo bili najboljša ekipa pri igrah, kjer se učenci in učitelji igrajo

skupaj in širijo prijateljstvo, stike, dobili smo priznanja. Hvala Zvezi Slovencev, da so učenci dobili možnost za smučanje na Rogli, da smo si lahko ogledali skoke na Planici.

Vsi programi, ki smo jih

leta, iz roda v rod – lončarski dan, jesenski festival, medeni zajtrk, muzeološka delavnica v Monoštru, miklavžev, božič, kurenti, borovo gostovanje, dan odprtih vrat. Predstavila se je gledališkaskupina iz Mačkovcev, imeli smo materinski dan, valetu, nastop na konzulatu s folklorno skupino. Tudi madžarskih praznikov smo se spomnili, 6. in 23. oktobra ter 15. marca. Naše najpomembnejše delo je pri pouku, da učimo otroke. Pri tem jim ponujamo različne programe in dejavnosti. Ne smem pozabiti tudi na več kompetenc pri različnih predmetih v tem šolskem letu.

Smo majhna šola, a mnogo smo delali in naredili. Hvala vsem, ki so nam kadar koli pomagali, ponujali programe in prireditve. Vsem učiteljem hvala za celoletno delo, potrpežljivost ter lepe mirne počitnice.

Agica Holecz

... DO MADŽARSKE

Predsednica države je podpisala novi zakon

Predsednica Madžarske Katalin Novák je podpisala zakon o novi karierni poti učiteljev. Zakon o novi karierni poti učiteljev je parlament sprejel s 134 glasovi za, 60 proti in brez vzdržanih glasov. »Najbolj sporne točke osnutka tako imenovanega statusnega zakona, ki so mu mnogi nasprotovali in je bil prvotno poslan v razpravo, niso več vključene v sprejeto zakonodajo oziroma so vsebinsko dopolnjene. Vsebina tega zakona je torej že drugačna od tiste, ki je sprožila proteste. Zato po preučitvi besedila zakona menim, da novi zakon zagotavlja ohranjanje funkcionalnosti javnega šolstva, daje jasne okvire in ustvarja podlago za povišanje plač,« je predsednica zapisala v izjavi za javnost.

Učitelji bodo s statusa javnih uslužbenecv prešli na status zaposlenih v javnem šolstvu, uvedeno bo novo število ur na teden in sistem plač po uspešnosti. Delodajalci morajo učitelje o spremembah obvestiti do 15. septembra, učitelji pa se bodo do 29. septembra morali odločiti, ali jih bodo sprejeli. Zakon bo začel veljati prihodnje leto.

Srbsko-madžarsko-avstrijski migracijski vrh na Dunaju

»Madžarska ne podpira obvezne kvote, ki nam jo poskuša vsiliti Bruselj, ne bomo dovolili vzpostavitve migrantskih getov na Madžarskem«, je dejal Viktor Orbán na Dunaju, potem ko se je z avstrijskim kanclerjem Karlom Nehammerjem in srbskim predsednikom Aleksandrom Vučićem pogovarjal o ukrepih proti nezakonitim migracijam. »Madžarska bo našla pravno in politično pot, da ne bo izvajala odločitev Bruslja,« je izjavil in dodal, da so lani na evropskih mejah skupno ustavili 330.000 ilegalnih migrantov, od tega 270.000 na madžarsko-srbski meji. Madžarski premier je pohvalil delo srbskega predsednika Aleksandra Vučića pri sodelovanju med narodi in dejal, da bi bilo brez Srbije in Madžarske v Avstriji, Nemčiji in na Nizozemskem na stotisoče več ilegalnih migrantov. Orbán se je zahvalil tudi avstrijskemu kanclerju Karlu Nehammerju, ker se je na nedavnem vrhu EU v Bruslju zavzel za Madžarsko.

ŽE PO SAGI SEM VEDO

Joškana Bedija iz Števanovec lüstvo najbola tak pozna kak žganjara. Nej zaman, vejpa cejla družina je v žganjarni delala, kak oča tak mati, sledkar so pa še Joška žganjar gratali. Kak do sledkar pripovedali petdeset lejt so žgali palinko, če bi palinka, ka je te čas dolastekla, vküpzlejali, edno velko mlako bi leko napunili.

- Joška, vas najbola tak poznajo kak žganjara, depa tau, kak ste žganjar gratali, gde ste gorarashi, že samo sploj malo lüstva vej. Leko bi mena zdaj malo od tauga pripovedali?

»Mi smo se doma po izi Bōdraštji zvali, naše stariše so tak zvali, ka Bōdraštji Karac pa Bōdraška Ilonka. Obadva sta iz Števanovec bila, mati je od Maričaka, kak so Kalamari valaun, bejla. Stariške od oče so v več mejstaj meli rame, eden je tam niže Mimina bejo, kak zdaj njivo ma, gde še tista stara grōjška stoji. Oča je tri brate emo, vsi štirge podje so v Avstriji slōjžili. Oča je najmenši brat bejo, gda je rutjivati trbelo, te so njega domau pistili, zato ka mati je te že sama bejla. Samo nej je dosta bejo doma, zato ka prišla drūga svetovna bojna pa njega so tō na front pelali, ta, gde je najbola ūša bilau, k reki Don v Rusičkom. Oča je velko srečo emo, zato ka on je domau prejšo, depa na nogaj so ma prsti vse dola zmrznili. Nazaj so ga v Debrecen pripelali

pa tam so ma na nogaj vsej deset prstov dolazoškipali. Če bi se tau z njim nej zgaudilo, te bi on nikdar nej odo doma, gvūšno, ka bi na fron-

Joška Bedi je dolgo-dugo lejt palinko žgau v Števanovca.

ti austo.«

- Oča so pripovedali vam kaj od tauga, kak je bilau na fronti?

»Največkrat po vačaraj je

Kak je pravo, že po sagi je vedo, če je palinka dobra.

pripovejdo, dosta smo ga poslušali, gda je nam od tauga gučo po kakšni velki planinaj so odli, gora so na svoj tjōpanjak (plašč) vseli pa kak s sanami so se pelali v dolino. Večkrat je gučo tau tō, ka mrtvece so tak pokapali, ka nji je zemla komaj pokrila, največkrat je tjōpa-

njak vōviso.«

- Ka je bilau, da so domau prišli tak falično, leko so zavolo toga delali, ka so na nogaj nej meli prste?

»Gda je domauprišo, te so ma ličili par pengōnov, depa tau nikanej bilau, gda je pa začno delati, te so ma še tau krajvzeli. Brezi prstov je on že nej mogo delati tak kak eden zdrav človek.«

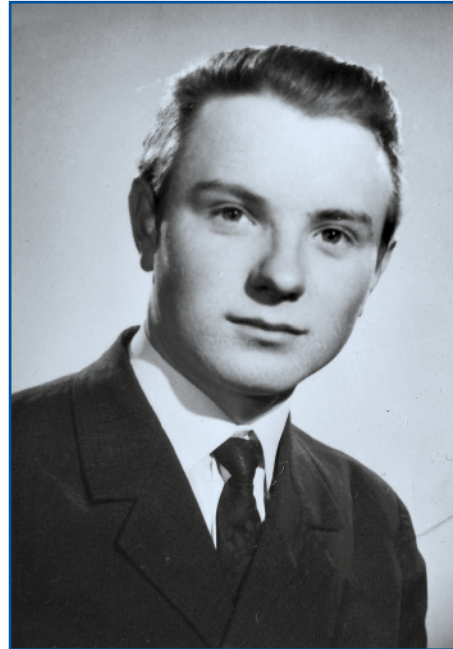
- Kakšno delo so si najšli?

»Oča je žganjar bejo 37 lejt v Števanovci, še v tistoj staroj lesenoj žganjarni niže Peterni. Gda so leta 56 tau nauvo žganjarno zozidali, te je sam austo, zato ka drūgi žganjar je odišo. En cajt je iz Veleméra odo eden, depa potejm je znauva sam austo. Tak ka te je mati odla njema pomagat, vsevküp sedemdvajsti lejt je delala ona tō v žganjarni. Oča je sedemdesetprvoga ūšo v penzijo pa 960 forintov penzije daubo. Potejm so se njema dosta molili, aj še dela, zato ka nikoga nej bi-

lau, depa on že tō nej lado. Tak ka te so name nagučali pa te sem dja ūšo pomagat. Pa tak sem te tam austo, 42 lejta sem delo v žganjarni, do penzije pa te še potistim osem lejt. Tak ka vsevküp petdeset lejt sem delo kak žganjar. Nej je bilau leko, najbola te, gda sem sam

austo, ka oča že nej mogo pomagati. Dostakrat je bilau tak, ka šestresti vōr sem delo brezi tauga, ka bi spau.«

- Tam smo njali pripovej-

Mladi Joška je biu fejtst pojep.

danje, ka oča so tam niže Mimina bili doma, depa te kak so prišli sé, na te brejg?

»Oni so več ramov tō meli, zato, kak so pripovedali moja baba, mati od oče, so tri možē tapokopali. Najprvin je v Sakalovci bejla, zato ka od tistac je mejla moža, te v Števanovci kak je Lugaštji emo ram, tam se je držala. Potejm pa te naslednja tam, kak je Mimi doma, niže njega so meli kučo. Depa tau, kak sta dejdek pa baba na te brejg prišla, tau ne vej. Gučej se tašo, ka Prejšarin Luji je tisti ram dolatjōjpo od starišov, depa v krčmej. Dejdek se je karte špilo pa nej samo pejnaze, cejli ram je tazašpilo, tau pravijo. Pa te potejm so prišli sé, na te brejg v tisto kučo, gde je oča goraraso, sledkar pa dja. Te nauvi ram, gde sem zdaj, tauga smo leta 1974 začnili zidati, sledkar pa te še brat Karči svojga vcujzozido tōj včasins paulak. Tau baja, ka tau že

ništje nede vedo taprajti, kak je bilau, ka je prvica, zato ka tisti, steri so tau vedli, tisti so že vsi pokopani. Tau vej, ka eden materin brat, Fran-

ci, je tū v bojni austo, depa prvin kak bi odišo, je v gauštji male krispane (božične jelke) posado. Kak so stariške pripovedali, tej krispandje so dvajsti lejt nikam nej mogli pridti, samo tak so stali. Sledkar so začnili rasti, tak ka zdaj so že taši, ka eden, eden več kubikov ma, depa do tejsa mau je ništje nej bantivo,

stojijo na spomin Francija.«

- Ka bi bilau, če bi starci nazaj prišli pa bi vidli, kak smo dolazavertivali, kak je vse vküpzaraškeno. Ka mislite, ka bi prajli?

»Tak mislim, ka bi se prestrašili pa vsi bi nazaj odišli. Pa nej samo zavolo toga, vse je ovak kak je prvin bilau. Dja sem vōzopodo šaulo pa sem že delat ūšo, na žetvo, kukrco brat, s tauga sem si leko tjōjpo gvant, biciklin pa ka mi trbelo. Pa svejt je tō ovakši grato, dosta betegov je, ka je prvin nej bilau, kak zdaj te viruš. Dja sem štirideset lejt delo tak, ka sem pri doktoru nej bejo.«

- Tau vej, ka ste vi palinko nikdar nej pili pa še gnesden ne pijete. Samo te kak žganjar, kak ste te vedli, kakšno palinko ste naredli, če je dobra ali nej?

»Tau sem dja že po sagi vedo, ka se tjōja pa kakšna palinka baude.«

Karči Holec

Od inda v gnešnji čas

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKI KRAJINAJ

Istra mordje za svojga mejaša ma, depa, voda za piti je v njoj vsigdar bitje s kamnom bila. V Slovenskoj Istri dvej kračiški reki tečeta. Steri so inda skrak reke živeli, so do vode bole na lejci prišli, tisti više po brgaj pa so globko nut v kamen mogli kopati, ka so vodau meli. Pri nas smo stüdenec kopali, prva so cevi za vodau potegnoli. V Istri se tomi malo ovak povej.

Štirna

leko eške kaj več kak stüdenec znamenüje. Živa štirna je tista, stera je globko dojd do vode bila skopana. Poznane pa so eške štirne, v stere je po žlebaj iz kamna dež nut teko. Kako-li, štirna je tisto mesto tó bila, na sterom so se ženske vsikšiden srečale, gda so po vodau

sunce nebesko žge, skur ene kraple deža nega. Zavolo toga so Istrani velko skrb za vodau mogli meti. Štirne so v najvejšoj vročini brezi deža vejdle

Tak v eni od vesi v Istri indašnja štirna vögleda. Ta je skopana bila, ka zemla se je polejvala, ka pauv bi nej taposeno. Kak vögleda, eške itak živé, od toga nam kanila pa polejvka pripovejdata.

prazne ostanoti. Daleč, trno daleč se je po vodau moglo iti. Aj se kakšne feministke ne čemerijo, depa, za tau so mogle

Tau je zvekšoga v dolinaj, daleč od doma bilau. Gda so tak delat šli, so večer nej domau ojdli. Skrak zemle so si male rame gor postavlali.

Kažun

Je pa emo kažun vcejlak praktično vrejdnost. V njem so plüge, brane motike pa vse takše nut meli. V njem so se lidge zdržavali, gda je na velke sunce žgalo, večer znauva so na zemlo delat šli. V njem so spali tó, dokejš so delo nej zgotovili. Kažuni nam od indašnjoga trdoga pa žmetnoga dela na zemli pripovejdajo. Pripovejdajo nam od kamna tó, steroga so vó iz zemle skopali, ka so si leko paula pa njive naprajli. Po tejm so ga sklesali pa iz nji so kažuni »vözrasli«. Kaulak te zemle so iz toga istoga kamna grajke gorpostavlali. Tak je divdja stvar do njivoga pauva nej mogla priti. Kažuni za nisterne mistično, skur sveto mauč majo. V takši kraugaj so indašnja poganska sveta mesta bila napravljena. Gvüšno, ka brezi kažunov bi se nej dalo živeti pa na zemli delati. Nisternim pisatelom so inspiracija bili pa ostanoli tó.

Črnica

V knjigaj Marjana Tomšiča leko od ene kače štemo, stera samo v Istri živé. Zavolo farbe so njoj ménje črnica dali. Za njo vala, ka v njoj dober düj živé. Črnico bujti v Istri skur za smrtni grej vala. Pravijo, ka vsikši ram svojo kačo mora meti, stera prag varvle, ka lagvi demoni pa nesreča nut na dveri ne morejo. Iz toga je vörvanje v hišno kačo vöprišlo, mi bi njoj ižina kača prajli. Vsikša ves je tó možakara mejla, steri je za pastejra črnic valau. Un se z njimi vej pogučavati, je razmej, ka njemi pripovejdajo, une njega tó razmejo. Neka lidam po tejm leko vöovadi, se pa vsigdar kaj takšnoga najde, od koga njemi je dozapovedano pripovejdati. Takšnoga

človeka so za veškoga štrigona ali čalejra meli. Od dobroga čalejra pripovejdamo, steri lidam nigdar nika lagvoga nej škeu naredti. So ga pa s stra-

V svoji dvej zobaj čemera ne nosi.

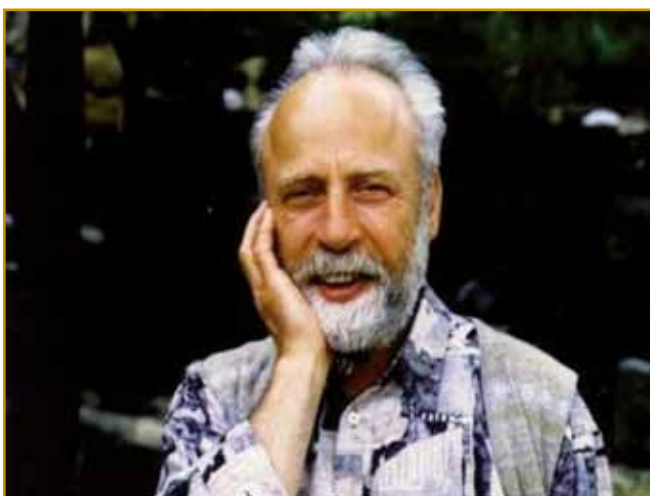
V stari legendaj o kačaj zvekšoga se od bejle kače s krauno na glavej pripovejda. Bejla

Kažun je na »süjo« zidani, kak tau v Istri pravijo. Za kažune se ne vej, od kda dale aj bi je zidali. Že od inda aj bi je lidge delali, prejk 2000 lejť nazaj so je že v krajinaj skrak maurdja poznali. Kažun gnes za biser ljudske arhitekture vala.

jom poštüvali. Kak ne bi, če pa se s črnicami vej zgučavati. Legende pripovejdajo, ka so leko kakšnoga takšnoga možakara vidli, kak vnauge črnice za njim dejo. Kama un, ta za njim so une plejzile. Iz toga je ménje paster kač vöprišlo. Zvün toga so črnice kaulak ramov

farba je vsigdar za nedužno, sveto farbo valala. Črna negativno mauč aj bi v sebi nosila. Naša črnica bi po tejm vrajža kača mogla biti. Zdaj že vejmo, ka tau ne more istina biti. Je pa rejs, ka je cerkev indasvejta tau vörvenje v dobro kačo črnico škela dozapovedati. Eške

Marjan Tomšič je v Istro kak učitel iz Maribora prišo. Krajina pa lidge so ga zazvörčili, če tomi tak povejmo. Vnauge knjige od šeg pa vörvanj lidi iz Istre je napiso. Prva takša njegva knjiga naslov Kažuni nosi. Eške sam si je v indašnjom kažuni svojo pisatelsko delavnico naredo. Gda se tam nutzapre, ka de piso, si vodau s sebov vzeme kak so tau indasvejta lidge delali, gda so na zemlau delat šli.

prišle. Nisterni v šali vejo prajti, ka tam se je ženska politika tirala, mi bi prajli, ka ženske so klajfale. V Istri je vleti trno vraučé,

ženske brigo meti. Takše smo že v našom pisanji srečali, gda smo od Šavrink pripovejdali. Na paula pa med drevdje s sadom pa je cejla držina ojdila.

Črnica za kačo vala, ka najbolje brž od vsej kač se gible pa po drevdji gor »plejzdi«. Skur do dva mejtera duga zraste. Na drevje pa plejzdi, ka ftiče tó rada na meniji ma. Tak se vej dostakrat dojd z drevje med lidi spistiti, dojd spadniti.

velko delo obrejdlé, zaprav, tau eške gnesden delajo. Tam, gé črnica živé, miši pa podgane dugo ne živejo. Domanji lidge v Istri se je ne postrašijo. Dobro vejo, ka človeki nika ne more naprajti.

več, od lidi je škela, aj vsikšo bujejo, gda jo zaodijo. Vüja lidi v Istri so za tau glüpa ostanola. Gnes pa so tak ali ovak vse kače v Sloveniji zaščitene, ne smej se ji bujti.

Miki Roš

Aleksander Ružič

VAČERDJA

»Ja, Števana je ja pa nej poubralo. Što bi si mislo, ka tou tak friško bou,« si je v nej že glij tak fejst bejli goler na srakici mrnjavo Gabor, da sta s Karivon z graubišča doj po poštiji kresala in si s čela z rokuv brisala švic.

»Istina! Što bi si tou mislo. V zimi je pri Šandori sigdar, kak je Vilmoš pokojni, glaven masar biu. Se ešče spominaš tistoga vačera, da sta se z Vilmošon stavila?«

»Kak se ne bi. Skoron bi do bitja prišlo. Ali je bilou tou že davno.«

»Če je pa Vilmoš biu takši čemernjak. Najbrž ga je že te betek mantrao, ka se je s sakšin spravlo,« si je zdaj zgučavo Kari.

»Mogouče. Ali san ga jaz tudi glij nej preveč trpo, zatou ka je vse, ka je pravo, sigdar špotljivo vospadnilo. Smrti san njemi pa seeno nikak nej želo. Niti san od kaj takšoga ranč nikdar nej brodo. Te ga je malo po tiston Šandorovon zabadanji ednouk samo vzejla postala. Več je nikdar nej z nje doj stoupo,« se je zdaj spomino Gabor.

»Ja, na tiston Šandorovon zabadanji je ešče sploj čemerasti biu. Zato, ka je Šandor za prvoga masara proso Števana, nej njega. Te je pa na vačerdji se vövdarilo,« je ešče vcuj pravo Kari.

»Kapüsto smo glij dojspravili, po tiston je pa vertinja ešče gor na sto

prnesla pečenjé. Tou smo ešče vse lepou taspavrali. Zmes smo si klinton kaj potočili in bilou je vse lepou. Malo trüdni pa malo od pitja megleni smo že malo vsi bole s krvavimi očami gledali ...«

»Dokeč si je Vilmoš nej zmislo, ka ednouk karte vržemo,« je zdaj Gabori v rejč stoupo Kari.

»En čas je biu mer. Te je pa začno Vilmoš gibiti. Cigarejtline si je začno enoga od drügoga nažigati, ali je nika nej pomagalo. Tisti večer so njemi karte nikak nej šle.«

»Te je pa cigarejtlinov sfalilo. Vsi smo svoje že ta pokadili, pa tudi Vilmošova drüga škatüla je prazna gratala.«

Zdaj so se oböma reči stavile. Prašnati bočkori so pomali po poštiji dale doj kresali, pred pajdašoma so se pa začnile kazati slike tistoga zimskoga večera.

»Šandor, daj cigarejtline. Vidiš, ka so nan sfalili,« je naednouk skričo Vilmoš na gazdo.

»Kak ti je pa naj dan, če znaš, ka ji neman. Jaz ne kadin.« je strajoma nazaj pravo Šandor.

»Kakši moški si tou, ka ne kadiš? Tak si kak baba,« je zdaj nazaj skričo Vilmoš in zgüblene karte ta po stouli lüčo.

Ene karte so se na polijanon pa masnon stouli stavile, ene so pa ta po poudi zletele. Vsi so se spoglednili, Števan je pa gorstano, pogledno najprle proti Šandori, kak da bi se njemi šču zavali za tou, ka je leko biu

prvi mesar, pa pravo:

»Vilmoš, če ti je pa tak za té cigaretline, ti je pa za eno dobro vöro prinesen.«

»Ha, ti nan glij leko v toj trdoj nouči, da snejg ide kak da bi z neba mlüče doj letele, cigarejtline spraviš. Vej si pa nej comprnjak,« se je zasmelo zdaj Vilmoš in na veliko raztegnou lampe, tak ka se njemi je zablisko tisti srebrni zoub, in te so vsi znali, ka s toga nede nika zdobra. Tüdi zdaj je tak bilou. Tak je vövidlo, kak da bi od cigarejtlinovoga dina, švica in smrdeče vinske sage lüft v gongi začno trpetati. Najprle je gratala tjuča, te je pa Števan batrivno pravo:

»Vilmoš, če si vüpaš, se staviva. Šteri zgibi, de mogo praviti: jaz se ne ven kartati.«

»Ha, pa če že tak praviš! Staviva se. Če te do...,« je zdaj na vöro pogledno Vilmoš, »... edenajste nede, si zgübo. Pa tou ešče vse kaj za sebov potegne, zamerkaj si tou.«

Vilmoš je vöftegnou rokou in s Števanon stavou potrdila. Števan je zapro za sebov dveri, oni štirdje so pa za stolon sedeli, malo pili pa malo drejmali. Vsakše telko časa je Vilmoš pogledüvo na vöro in da je cajgar že fejst proti edenajstoj šou, so Vilmoši lampe sigdar bole narazno šle. Te so se pa naednouk dveri odprle in notri je stoupo Števan. Vsi so gor skočili in ga samo z odprejtimi lampami glejdali, kak s črejvlov na srejdji srtejla doj stejpa sneg. Köpenek

je biu vseskouz premočeni, obraz njemi je pa biu od mraza sveklo rdejči. Da so se vsi nazaj dojseli in se malo pomejrili, se je oglaso Vilmoš:

»No, gé maš zdaj tvoje cigarejtline?«

Števan je kaput vrgo ta po srtejli in začno segati v znotrašnju kaputovo žepko. Vsi so samo gledali, da je Števan začno šteti:

»Ena, dve, tri, štiri, pet škatülcigarejtlinov, komli za fajercajg, dojan pa paper za cigarejtline sükati, za vertinjo pa sakarin. Tak, Vilmoš! Zdjaj pa povej, kak sva se stavila.«

Vse oči so se obrnile v Vilmoša in vidlo se je, kak v njen igrajo čemerdje. Najprle je nika zastonjo, te pa pravo:

»A tak! Šverco si. Tou so vogrski cigarejtlini. Pa vse ovo je tudi z Vogrskogga. Kak so te li nej stržardje doj ...«

»Boš pravo, ali si pa božnjak,« ga je zdaj dojstavo Števan.

Zrak je začno trepetati, tak je vse napnjeno gratalo. Vilmoš je najbrž ešče nikdar nej biu v takšoj priliki. Najprle je nej znau, ka bi napravo, te so ga pa čemerdje pognali proti Števani, ali je té friško vkraj skočo, tak ka je Vilmoš poletou ta pod dveri. Z bejlin je pogledno, se gorpoubro in odleto vö na dvorišče. V gongi je najprle vse tjuuma bilou, te je pa Števan pravo:

»Zdjaj si vsakši ešče enoga potegnimo, te pa leko idemo spat.«

»Najbole san si zapoum-

no, kak je Šandor biu veseli, ka se je vse tak končalo. San se pa začno bojati, zatou ka je Vilmoš biu tiste čase v vesi glaven. Cejla ves se ga je bojala. Leko bi komi koli kaj slaboga k iži prpelo. Znaš, kak pravijo: proti vötri je nej dobro scati,« se je zdaj, da so se njima pri domanjoj krčmej stavili stopaji, najprle oglaso Gabor.

»Te smo se ga vsi bojali. Takši časi so bili,« je Gabori potrdou Kari.

»Ešče gnesden ne ven, kak je Števan v tiston božnon vrejmeni leko tou prneso. Pa kak je vüpo prek granice iti. Leko bi ga dojstrejlili,« si je dale zgučavo Gabor.

»Pa misliš, ka se je Števan Vilmoša nej boju, ka se je tak batrivno proti njemi postavou?«

»Nika je že moglo biti. Mogouče je Števan dale vido kak müva. Znavo pa, ka je po tiston Vilmoš več nej mogo k sebi priti. In tudi je Števani nej nikše škode pri oblasti napravo. Jaz tak mislin, ka se je te Vilmoši začno cejli svejt podejrati,« je skoron modrijaško pravo Gabor.

»Kak je bilou je bilou. Zdjaj si s ten neva glavou trla. Ali san od tiste stave dale sigdar na Ševana gledou z enin poštüvanjon,« se je spomino Kari.

»Naj njemi Boug da večni pokoj. Zdjaj pa stoupi va not. Sakši si eden šör ta potouči, te pa domou. Nikdar ne vejš, da je šteri na vrsti,« je ešče pravo Gabor, da je odpro dveri na domanjoj krčmej.

RAZGIBAJMO MOŽGANE

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

AVTORE: MATEJA HLADNIK		PRED- PRAŽNIK	REVŠČINA	MANUŠI TRAM	OROSLAV CAF	OBRAT ZA IZDELO- VANJE ŽICE	SREDSTVO ZA BARVANJE	NAŠ IMITATOR (FILEN)
		OBDO- ŽITEV, INKRIMI- NACIJA				3		
		OBDOBJE KENOZOHKA (POJAV PRIMATOV)					4	
		IGRALKA KRAVANJA (ITA RINA) HANS ZIMMER						IGRALSKI VODITELJ KANONI
POMOČ: CIKADA LEEDS SLAKAR ZAK	EKSPRESNI VLAK	MEDALJA	DRAG KAMEN ZELENE BARVE	METRIČNA ENOTA V GLASBI	ZIDANICA			IGRALKA GARDNER GESTE, GESTIKU- LACIJA
ZAMAK- NIJENO STANJE, TRANS						IGRALEC 8		
PIKAJOČA ŽUŽELKA, MOSKIT					PRIERI- VALEC ČEČENJE TRGANJE V KOSTEH			MESTO NA SEVERU ANGLJE OB REKI AIRE
								ALGE IN PLAVAJČE RASTLINE NA STOJEČI VODI
DROBIŽNA PLAVČ- NICA					ORGAN ZA SESANJE HRANE FRANČE ONIC			
DEL VEČ- CLASNE SKLADBE	7				UČINEK			ETBNI KRISTAN POJAV NA VODNI GLADINI
					HIRVAŠKI PEVEC (WAN)			
ŽELEZOV OKSID		6		DONE V ZVONIKU		5		2
				RAFKO IROGLIC			LESENA TRSKA	
							ITA RINA	
SPOMINSKI VTIS					GLASNA ŽUŽELKA TOPLIH KRAJEV, ŠKRŽAT			
MLADA KASTLINA ZA VSADITEV					MESTO V KAZAH- STANU OB ARALSKEM JEZERU			1

Končna rešitev:

1	2	3	4	5	6	2	5	4	7	1	4	3	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

V četrtek 20. julija zrankoma v 6:50 si leko na televizijskem programu Duna TV poglednete nauvo oddajo Slovenski utrinkov. Če zamidite, bau oddaja na programi znauvič gnaki den zadvečerka v 13:25 na kanali Duna World.

Magazin leko kisnej vidite na internetnom atrejsi: <https://mediaklikk.hu/musor/slovenski-utrinki/>
Nutzakapčite tevene, mi vas čakamo!

TV SPORED

Na naslednji povezavi najdete pregleden spored TV Slovenija 1 in Slovenija 2 za izbran dan: <https://tvspored.delo.si/>

19. TEK V SPOMIN NA MONOŠTRSKO BITKO

v soboto, 29. julija 2023

Vsak udeleženeec teka, s predložitvijo startne številke, dobi ugodnost v višini 1000 forintov za vstopnico v terme SZENTGOTTHÁRD SPA & WELLNESS!

Prvih 100 prijavljenih dobi majico z emblemo za darilo! - za udeležence glavnega teka!

16.00 Otroški teki
Prijavnina: 500 HUF (2 EUR) do 12.07.2023, prijavnine ni, ob prijavi na samem startu je prijavnina 1.000 HUF (3 EU).
Nagrade: Prvi trije pri vseh starostnih skupinah dobijo kolajno, diplomu, brisačo.
17:30 Razglasitev rezultatov otroških tekov
Prb.18:20 Glavni tek
9.500 m

Monošter/Szentgotthárd - višinska razlika je 90 m, v eno smer to pomeni vzpon, v drugo smer pa spust.
Prijavnina: 5.000 HUF (13 EUR) do 12.07.2023, ob prijavi na samem startu 2.500 m (7 EUR).

Proga teka: Proga vodi skozi asfaltirani cesti, razen 600 m etape, ki vodi ob mejni črti. Pred spominskim križem v Mogsersdorfu je 1400 m strmina

1993-1984 / 1983-1974 / 1973-1964 / 1963- in absolutna kategorija. Postaje za osvežitev na trasi (mineralna voda) in pri cilju (mineralna voda, sadje, pecivo).
Pb.18:30 Tek za vse 1.664 m, Nordic Walking 2 x 1.664 m = 3.328 m
Trasa označena v grajskem vrtu (Várkert).

Prijavnina: 2.000 HUF (5 EUR) do 12.07.2023, ob prijavi na samem startu 2.500 m (7 EUR).
Vsak udeleženeec odraslih tekov, če predloži startno številko, bo naš gost na golaževo juho pred gledališko dvorano.
20:30 Razglasitev rezultatov teka za vse in glavnega teka

Po razglasitvi rezultatov zvečerke daril med udeleženci vseh tekov.
Vplačilo prijavnine in izdaja startnih številok na dan teka od 14:00 ure naprej. Na samem startu se lahko prijavite najkasneje 30 minut pred aktualnim tekom.
Predhodna prijava in poravnava štartnine, merjenje časa: RaceResult <https://my.raceresult.com/242322/>
Startne številke se dobijo v petek, 28. julija 2023 med 17. in 19. uro v avli gledališke dvorane (Széll Kálmán tér 7.), oziroma na dan samega teka od 14. ure naprej na samem prizorišču s poravnavo štartnine. Na samem startu se lahko prijavite najkasneje eno uro pred določenim tekom.

HVALA, MARIJA!

Precejšen del življenja preživimo na delovnem mestu, zato sploh ni nepomembno, kakšno je tam razporeženje in kakšni medčloveški odnosi se razvijajo. Zaposleni na uradu Državne slo-

Marija Grebenar Kúhar je delala pri Državni slovenski samoupravi 10 let

venske samouprave se za skupna delovna leta tokrat zahvaljujemo sodelavki, ki je desetletja služila interesu javnosti in slovenske narodne skupnosti, deset let je bila steber te ustanove, pred tem pa je dolga leta opravljala svoje naloge kot uslužbenka drugega urada v Porabju. To je oseba, o kateri se ne sliši ob dnevnem dogajanju, ni na naslovnica, o njej ne pripravljajo reportaž, vendar če je ni, to vsi opazijo ter pogrešajo njeno delo, človečnost in odprtost. Ne bi rekli, da smo v zadnjih letih kar koli pogrešali, saj Marija ni bila nikoli bolna, skoraj vedno je prav ona odprla urad ob 6.52 in skoraj vedno je tudi zaprla ena od vrat ob 15.16. Ni mogoče in niti ne bi želela podrobno navajati, koliko tisoč strani zapisnikov je napisala ali ure-

dila izvlečkov odločb, koliko ton dokumentov je zlagala in arhivirala pri nas od leta 2013. To ni tisto, kar je pomembno. Bila je duša hiše. Za tiste, ki so prišli k nam in so za to zaprosili, je Marija skuhalo kavo, uredila sejno sobo pred prihodom delegacije, se pripravila na sprejem predstavnikov, ki so vsak mesec prihajali na sejo upravnega odbora itn. Vse to - čeprav to in milijon drugih podobnih stvari nikoli ni bilo v opisu njenih delovnih nalog. Ni bila samo sodelavka, bila je prava ekipna igralka. Ekipa zdaj žaluje za njenim odhodom. Ampak razume odločitev. Prišel je čas. Čas za zaslužen počitek.

Strinjamo se lahko le s tistim delom, da delo posameznika lahko v dobrem primeru opravlja druga oseba na istem delovnem mestu, vendar človeka ni mogoče nadomestiti. Marijin odhod čuti duša urada.

Zdaj se ne bomo poslovlili, ker upam, da bomo lahko še kako drugače ostali v stiku. V imenu urada in v svojem imenu bi se želela zahvaliti, da sem vas lahko spoznala in bila sodelavka deset let s takšno vztrajno in zagnano osebo.

E-poštni naslov kuharmari@slovinci.hu bo od 17. julija 2023 prenehal veljati.

Veš Marija, kdor nima rad humorja, je sposoben narediti vse ...

Anita, Kati, Zsuzsi, Bea, Andi

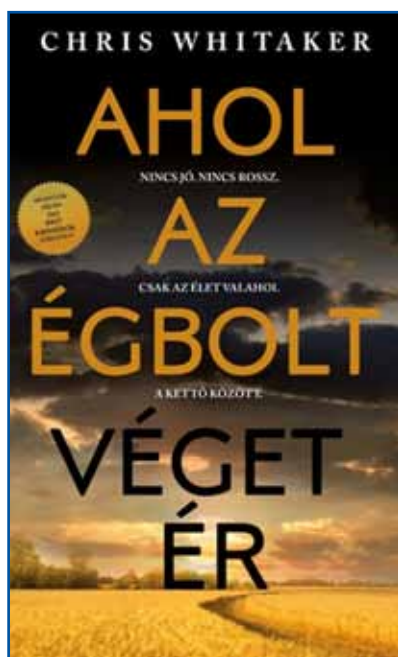
Mestna knjižnica Ferenc Móra priporoča v branje

Chris Whitaker: Kjer se nebo konča

Življenje Star Radley se je iztirilo na dan pred tridesetimi leti, ko so našli truplo njene sestre Sissy. Ženska, ki je pobegnila v strupena partnerska razmerja ter droge in alkohol, je mati samohranilka dveh otrok, a za družino pravzaprav skrbi njena 13-letna samovoljna hčerka Duchess, ki je do svojega mlajšega brata močno zaščitniška. Tisti davni dan je nepreklicno spremenil tudi življenje šefa policije Walka, ki je našel truplo dekleta in na podlagi njegovega pričevanja se je njegov najboljši prijatelj Vincent našel v zaporu zaradi Sissyjine smrti. Vincentova kazen se počasi izteka in po 30 letih se vrne v kraj svojega otroštva, kjer njegov nekdanji najboljši prijatelj Walk in nekdanja ljubezen Star napeto pričakujeta, kaj bo prinesla njegova vrnitev. Nezaceljene rane se znova odpirajo, desetletne napetosti se oživijo in se samo ena stvar zdi gotova: ta zgodba se ne bo dobro končala ...

Knjiga je na voljo za izposajo

Margit Mayer, Agota Horvath

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica
Nikoletta Vajda-Nagy
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TOPnet d.o.o.
Kupšinci 49d, 9000 Murska Sobotka; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti,
Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS
za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

Naj se čuje pesem

Kulturno društvo (KD) Gomilički degaši je v vaško-gasilskem domu v Gomilici organiziralo srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž z naslovom Naj se čuje pesem. Pri organizaciji dogodka so sodelovali še lendavska območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti, Zveza kulturnih društev Lendava in Občina Turnišče.

Obiskovalce prireditve sta nagovorila župan Občine Turnišče Borut Horvat in predsednica Krajevne skupnosti Gomilica Martina Ftičar ter poudarila, da je pomembno ohranjati ljudske pesmi in drugo kulturno dediščino ter ljudsko izročilo prednikov. Na prireditvi so organizatorji predstavili svoje društvo in nastopajoče ter povedali, da je ljudska pesem nedvomno ena najpomembnejših sestavin ljudskega izročila in najstarejši del ljudske dediščine. Nastopili so ljudski pevci in godci Gomilički degaši (degaši pomeni muzikanti), ljudska pevca zakonca Olga in Anton Donko iz KD Ferda Godine Bistrica, ljudske pevke KD Frana Saleškega Finžgarja Žižki, ljudske pevke upokojenke iz KTD Črenšovci, ljudski pevci in godci Gaberski mantraši iz KD Zarja Gaberje ter ljudski pevci in godci KD Mörški godci Petanjci. Program nastopov skupin so sklenili ljudske pevke KD Štefana Raja Turnišče in ljudski pevci KD Rdeči zvonček Nedelica. Na koncu prireditve so vsi nastopajoči in obiskovalci skupaj zapeli še dve pesmi - Prav lepa je turniška fara in Čebelar.

Jože Gabor

Foto KD Gomilički degaši

www.radiomonoster.com

Na pobudo slovenske parlamentarne zagovornice Erike Koleč Kiss je 4. julija v pisarni zagovornice potekal posvet o delovanju in prihodnosti edine neodvisne narodnostne radijske postaje Radia Monošter.

Srečanja sta se udeležila predsednik Državne slovenske samouprave Karel Holec in odgovorni urednik Radia Monošter Attila Bartakovics.

Ferenc Sütő